

Beleidsplan 2017-2020

internationalisering

update mei 2017

inhoud

5	voorwoord	14	Internationaliseringsbeleid
Stimuleringsfonds 2017-2020
6	Beleidskader 2017-2020	16	Programma Internationalisering
Ontwerpsector 2017-2020
9	Terugblik internationalisering
2013-2016		

In het urban lab Mexico, een initiatief van het Stimuleringsfonds en UN-Habitat, werken vier Nederlandse ontwerpers met Mexicaanse partners o.a. aan een ecologisch verantwoorde en sociaal inclusieve verbetering van het woningaanbod voor mensen met lagere inkomens.

voorwoord

In het beleidskader internationaal cultuurbeleid 2017-2020 hebben de ministeries van OCW en BuZa, op basis van de bevindingen van de Raad voor Cultuur en de Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie, uitgewerkt hoe door meer samenhang en samenwerking de toegevoegde waarde van het internationaal cultuurbeleid kan worden vergroot en hoe een helder onderscheid tussen doelstellingen, instrumenten en resultaten kan worden gemaakt.

Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie dat de disciplines architectuur, vormgeving en digitale cultuur bestrijkt, ontvangt de komende beleidsperiode € 1.000.000 per jaar van het ministerie van OCW en € 700.000 van het ministerie van BuZa voor het internationaal cultuurbeleid. Op basis van die middelen voert het Stimuleringsfonds het Programma Internationalisering uit. Hierin is een actieve rol voor partners weggelegd, zoals de ministeries, ambassades, fondsen, sectororganisaties, Dutch Culture en Het Nieuwe Instituut, om elkaars activiteiten af te stemmen en te versterken. Dat doet het Stimuleringsfonds overigens al sinds zijn start in 2013 met projecten zoals de Urban Labs in steden als Gaza City en Mexico City op verzoek van UN-Habitat, en de deelname aan toonaangevende manifestaties zoals SXSW, Salone del Mobile en de Architectuur Biënnale in Venetië. De makers en culturele instellingen voorzien het Stimuleringsfonds van relevante informatie en contexten. Dit gaat over zowel de concrete doelstellingen en resultaten van de ondersteunde projecten, als de context waarbinnen de projecten zich afspelen. Daarnaast toetst het fonds in samenwerking met onder andere de ambassades of het project voldoende lokaal is verweven en gebaseerd op een duidelijke lokale vraag.

Het Programma Internationalisering omvat een eigen subsidieregeling, maar ook een hele reeks evenementen en activiteiten die in samenhang bijdragen aan de doelstellingen van het internationaal cultuurbeleid.

Beleidskader 2017-2020

Kernpunten internationaal cultuurbeleid 2017-2020

De Raad voor Cultuur heeft een advies uitgebracht over het internationaal cultuurbeleid (ICB). Daarnaast heeft de Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie (IOB) het internationaal cultuurbeleid in de periode 2009-2014 doorgelicht. De Raad en de IOB concluderen dat het internationaal cultuurbeleid van grote waarde is gebleken. Op basis van deze bevindingen spreken de ministeries van OCW en BuZa voor de komende beleidsperiode de wens uit om deze waarde verder te versterken door meer samenhang en samenwerking. De kernpunten van het beleidskader zijn:

- aandacht voor zowel de intrinsieke en maatschappelijke waarde van cultuur als de economische waarde;
- nadruk op het belang van uitwisseling, netwerken en wederkerigheid: het internationaal cultuurbeleid is geen exportbeleid;
- een samenhangende en integrale landenaanpak;
- meer ruimte voor maatwerk en initiatieven uit het veld;
- inzet op de verbindende rol die cultuur internationaal kan spelen, met een focus op de ring rond Europa;
- ondersteuning van culturele diplomatie wereldwijd.

Beleidskader: Doelstellingen internationaal cultuurbeleid 2017-2020

Het beleidskader omschrijft een aantal onderwerpen, waarvan de volgende relevant zijn voor de ontwerpende disciplines:

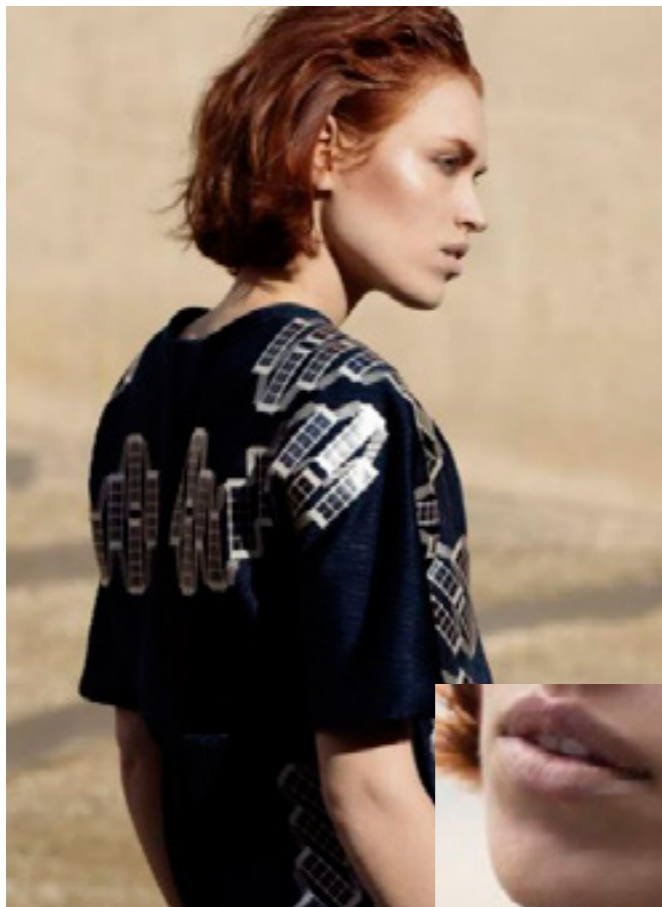
- het vergroten van het werkterrein en netwerk van culturele instellingen, kunstenaars en ontwerpers;
- het bevorderen van duurzame samenwerking in het buitenland. Dit kunnen ook activiteiten zijn waarbij buitenlandse makers en/of instellingen naar Nederland worden gehaald via een bezoekersprogramma of residentie;
- het vergroten van de zichtbaarheid en waardering van de verschillende sectoren in het buitenland, door aanwezigheid op belangrijke internationale podia en festivals en door actief deel te nemen aan internationale fora en netwerken.

Deze punten zijn weer doorvertaald in drie hoofdbeleidsdoelstellingen:

1. een sterke cultuursector die in kwaliteit groeit door internationale uitwisseling en duurzame samenwerking, en die in het buitenland wordt gezien en gewaardeerd;
2. meer ruimte voor een bijdrage van cultuur aan een veilige, rechtvaardige en toekomstbestendige wereld;
3. cultuur wordt effectief ingezet binnen de moderne diplomatie.

Pepijn Verpaalen en Camila Pinzón van Urbanos organiseren workshops in Colombia, waarin een Nederlandse delegatie samenwerkt met lokale stakeholders en experts aan strategieën voor het verdichten van Colombiaanse steden. Foto: Yukio Nezu (Nezu Aymo architects)

Ontwerper Pauline van Dongen presenteerde met ondersteuning van het Stimuleringsfonds een jas en een jurk met geïntegreerde zonnecellen op het technologiefestival South by Southwest in Austin, Texas. Dit leidde o.a. tot nieuwe samenwerking met specialisten in zonnecellen. Foto: Liselotte Fleur

Terugblik internationalisering 2013-2016

De ontwerpdisciplines architectuur, vormgeving en digitale cultuur hebben zowel een culturele en maatschappelijke waarde als een economische. De regering heeft de creatieve industrie aangewezen als één van de negen economische topsectoren en er is bijzondere aandacht voor de creatieve industrie binnen het internationaal cultuurbeleid.

In de periode 2013-2016 voerde het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie het Programma Internationalisering Ontwerpsector uit in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en het ministerie van Buitenlandse Zaken (BuZa). Dit programma kende drie doelstellingen:

1. **het versterken van het imago van de Nederlandse ontwerpsector door middel van het ontwikkelen en profileren van het vermogen van deze sector om oplossingen aan te reiken voor maatschappelijke en grootstedelijke vraagstukken;**
2. **het vergroten van het internationale werkteerrein, oftewel de bevordering van internationale werkgelegenheid voor de Nederlandse creatieve industrie, door buitenlandse vragen aan het Nederlandse aanbod te koppelen;**
3. **het opbouwen van een netwerk van duurzame, relevante contacten in binnen- en buitenland, die zijn gericht op het versterken van de relaties tussen ontwerpers, makers, producenten en opdrachtgevers.**

Programma Internationalisering Ontwerpsector 2013-2016

Het Programma Internationalisering Ontwerpsector omvatte een subsidieregeling en een flankerend programma. De opzet was gebaseerd op de aanbevelingen uit het DutchDFA-programma (2009-2013) en op gesprekken met stakeholders.

De subsidieregeling kende elk kwartaal een subsidieronde. De opzet van de regeling was vraaggericht: ontwerpers, makers, instellingen en buitenlandse organisatie konden hun voorstellen voor voorgenomen activiteiten indienen.

Het flankerend programma richtte zich op:

- **het opbouwen en onderhouden van meerjarige, duurzame relaties. Voorbeelden hiervan zijn Towards 2050 met curator Ton Venhoeven en de uitwisseling met Arita, onder curatorschap van Scholten&Baijings;**
- **het verkennen van vraagstukken, het ophalen van de buitenlandse vraag en deze koppelen aan Nederlandse expertise. Voorbeelden hiervan zijn de projecten in Zuid-Korea en Bandung (Indonesië);**
- **het creëren van meerwaarde door gezamenlijke deelname aan een toonaangevende manifestatie, waarbij gewerkt werd aan een meerjarige relatie tussen zowel deelnemers als samenwerkingspartners: de afgelopen periode waren dit onder meer SXSW, Gamescom, GDC, Salone del Mobile;**
- **de inzet van ontwerpers en makers bij grootstedelijke vraagstukken zoals in het traject Urban Labs met UN-Habitat in 2016;**
- **de terugkoppeling van opgedane kennis: hieronder vallen diverse publicaties en presentatiedagen (Reporting from Venice, Arita House, Grenzeloze Stedenbouw, Gamescom in Pakhuis de Zwijger, Dutch Design Week etc.);**
- **Het ontwikkelen/verkennen van ondersteuningsvormen zoals de vouchers, inkomende missies, internationale verkenningen en de aansluiting op het economisch instrumentarium van bijvoorbeeld RVO.**

Binnen dit programma kon het Stimuleringsfonds dus agenderend, verkennend of initiërend opereren.

Start 2013-2014 & doorontwikkeling beleid 2015-2016

In eerste instantie beperkte het programma zich tot vier focuslanden (China, India, Turkije en Duitsland) en een aantal hotspots en strategische beurzen. Eind 2013 is binnen het programma een open call uitgeschreven om de creatieve industrie de gelegenheid te geven de mogelijkheden voor internationalisering buiten deze focuslanden te verkennen. Het werd duidelijk dat de interesse verschoof naar andere landen. Ook werd duidelijk dat de verschillende disciplines die het fonds tot zijn werkveld rekent meer maatwerk in ondersteuningsmogelijkheden en projectvorm vergen. Daarnaast werd geconstateerd dat de buitenlandse vraag zich inhoudelijk vooral concentreert op het oplossen van grootstedelijke opgaven. De Nederlandse integrale aanpak werd door ontwerpers gezien als een Nederlands kennis- en exportproduct. Tot slot kon er op basis van de evaluaties van de verkenningen worden geconcludeerd dat de impact van een project sterk afhankelijk is van een lokale partner die toegang kan verschaffen tot een netwerk en ook van de politiek-economische situatie die al dan niet mogelijkheden creëert voor specifieke thema's, onderzoeken of oplossingen.

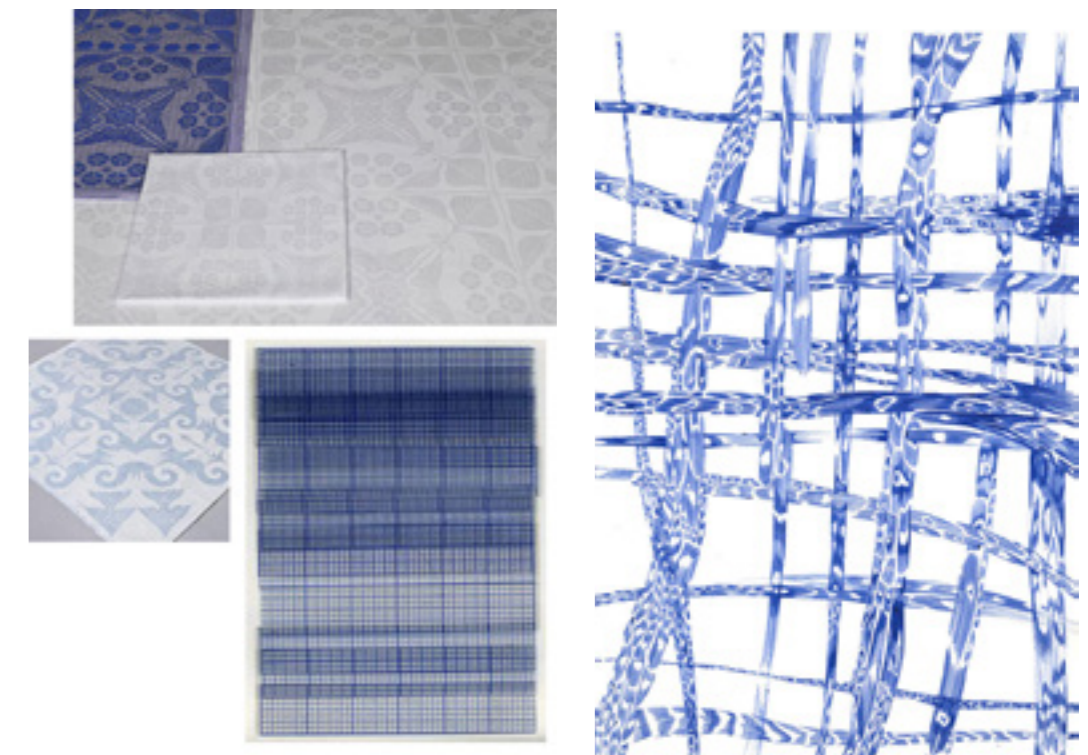
Inzichten internationaliseringsbeleid Stimuleringsfonds 2013-2016

Gedurende de uitvoering van het programma is uit verschillende evaluaties en rapportages gebleken dat:

- **internationalisering een langetermijnbeleid vergt;**
- **er per (sub)discipline verschillen zijn in de herkomst, het karakter en de aanpak van de buitenlandse vraag;**
- **een strategische voorbereiding en toekomstgerichte evaluatie de effectiviteit van subsidies bevordert. Dit geldt met name bij deelname aan internationale manifestaties;**
- **het programma uitnodigt tot het aangaan van samenwerkingen of tot het vormen van coalities. Dit levert inhoudelijke meerwaarde en betere profilering op. Ook draagt het bij tot deskundigheid en dus tot de verdere professionalisering van de sector. Samenwerking vereist wel veel tijd van alle partijen.**

Deze inzichten zijn meegenomen in de doorontwikkeling van het Programma Internationalisering voor de komende beleidsperiode, zodat het Stimuleringsfonds de tendensen en karakteristieken van de verschillende disciplines zo effectief mogelijk kan verankeren in het nieuwe beleid.

Het programma beschikte in de periode 2013-2016 over een budget van gemiddeld € 2.000.000 per jaar.

Textielontwerper Linda Valkeman onderzocht in de Chinese stad Chongqing de cultuurhistorische uitwisseling tussen Nederland en China door de eeuwen heen. Het resultaat, haar project Blue Prints, borduurt voort op het kopiëren en imiteren dat in China een kunst op zich is geworden.

The Mutual Wave Machine van neurowetenschapper Suzanne Dikker en mediakunstenaar Matthias Oostrik meet de hersenactiviteit van de twee mensen die plaatsnemen in de installatie. De installatie was o.a. te zien in Amsterdam, Moskou en New York.

Anima van Nick Verstand was een van de hoogtepunten op de expo van South by Southwest in Austin USA in 2016. Anima is een installatie die reageert op de bewegingen van het publiek, waardoor de schijn wordt opgewekt van een kunstmatige intelligentie die zelfs emoties heeft. Snapshots van de installatie verspreiden zich als een olievlek over het internet.

Internationaliseringsbeleid Stimuleringsfonds 2017-2020

Het fonds ontvangt de komende beleidsperiode € 1.000.000 per jaar van het ministerie van OCW en € 700.000 per jaar van het ministerie van BuZa voor het internationaal cultuurbeleid.

De bijdrage van het ministerie van OCW is bestemd voor het uitvoeren van het programma onder doelstelling 1: een sterke cultuursector die in kwaliteit groeit door internationale uitwisseling en duurzame samenwerking, en die in het buitenland wordt gezien en gewaardeerd. Deze nieuw geformuleerde doelstelling sluit goed aan op projecten die het fonds reeds heeft geïnitieerd of ondersteund. Anderzijds brengt de focus van deze beleidsperiode een verscherping teweeg op het gebied van thema's (meer maatschappelijk, minder op ontwikkeling van het vakgebied) en landen (focuslanden per doelstelling en maatwerklanden). Daarbij wordt er vanuit de ministeries BuZa en OCW nadruk gelegd op de meerwaarde van cultuur in relatie tot het creëren van een veilige, rechtvaardige en toekomstbestendige wereld.

Om hieraan invulling te geven, is de financiële bijdrage van het ministerie van BuZa aan het Programma Internationalisering Ontwerpsector van het Stimuleringsfonds bestemd voor het programma ten behoeve van doelstelling 2: meer ruimte voor de bijdrage van cultuur aan een veilige, rechtvaardige en toekomstbestendige wereld. Meerdere projecten die in de afgelopen jaren door het fonds zijn geïnitieerd of ondersteund droegen impliciet al bij aan deze doelstelling. Een goed voorbeeld hiervan uit de vorige beleidsperiode is de inzet van een aantal Nederlandse multidisciplinaire ontwerpteams in zogenaamde Urban Labs in steden als Gaza City en Mexico City. Op verzoek van UN-Habitat droeg het Stimuleringsfonds zo bij aan het opzetten en ontwikkelen van een grootschalig netwerk van zogenaamde Urban Labs.

De rol van het Stimuleringsfonds binnen het Nederlandse Internationale Cultuurbeleid is als volgt samen te vatten:

- **Subsidie: Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie krijgt in de beleidsperiode 2017-2020 de beschikking over € 1.000.000 per jaar aan OCW-middelen om invulling te geven aan bovenstaande doelstelling 1 en het ministerie van BuZa stelt € 700.000 per jaar beschikbaar aan het fonds voor doelstelling 2.**
- **Partnerorganisaties: Op basis van die middelen voert het Stimuleringsfonds sinds 2013 het Programma Internationalisering uit. Hierin is een actieve rol weggelegd voor partners zoals de ministeries, ambassades, fondsen, sectororganisaties, Dutch Culture, Het Nieuwe Instituut en de sector in de breedste zin van het woord (lokaal, nationaal en internationaal). Dit om elkaars activiteiten zo veel mogelijk te versterken.**
- **Het ontwerpveld: De makers en culturele instellingen voorzien het Stimuleringsfonds van relevante informatie en contexten. Dit gaat over zowel de concrete resultaten van de ondersteunde projecten, als de context waarbinnen de projecten zich afspeelen. Het Stimuleringsfonds vraagt actief om deze input, om de uitvoering van het Programma met de jaren verder te optimaliseren.**
- **Instrumentarium: Het fonds inventariseert in samenwerking met bovenstaande actoren de internationale vraag voor de ontwerpdisciplines. Het definieert op basis van die input (maatschappelijke) vraagstukken en vertaalt deze in internationale regelingen en programma's die thematisch, strategisch of geografisch zijn georganiseerd, en de rol die de Nederlandse ontwerppraktijk daarin kan spelen.**

Rondleiding OCW delegatie en medewerkers ambassade Rome en consulaat Milaan langs door het Stimuleringsfonds ondersteunde presentaties op de Salone del Mobile 2016.

In 2014 ondersteunde het fonds tien ontwerpers voor deelname aan de Seoul Design Week, in het kader van het verkennen van nieuwe internationale presentatie mogelijkheden voor Nederlandse vormgeving. Foto: Michou Nanon de Bruijn

Het RAAAF-project *The End of Sitting* is een installatie die op een nieuwe manier kijkt naar de inrichting van de hedendaagse leefomgeving. De installatie werd verscheept naar de Chicago Architectuur Biënnale en kreeg veel aandacht in de internationale media, waaronder CNN, CBS-news en Chicago Tonight.

Programma Internationalisering Ontwerpsector 2017-2020

Doelstelling I: een sterke cultuursector die in kwaliteit groeit door internationale uitwisseling en duurzame samenwerking en die in het buitenland wordt gezien en gewaardeerd.

Doelstelling 1 sluit aan op de doelstellingen van het Programma Internationalisering Ontwerpsector zoals uitgevoerd in de periode 2013-2016. Het Stimuleringsfonds kan het internationale beleid continueren, waarbij de resultaten en vergaarde kennis van de vorige periode worden meegenomen in het ontwikkelen van de komende beleidsperiode.

De combinatie van het beschikbare budget en de nieuwe focus in de doelstellingen leiden bij het fonds tot scherpe keuzes in de uitvoering van dit programma:

- **De basis van het programma blijft vraaggestuurd in opzet en uitvoering;**
- **Het beschikbare subsidiebudget voor het ontwerpveld wordt gemaximaliseerd ten koste van het flankerende beleid en de apparaatskosten (personele en materiële uitgaven);**
- **Het flankerende programma is gericht op het versterken van internationale samenwerking: bijvoorbeeld door de gezamenlijke deelname aan toonaangevende manifestaties of het bundelen van resultaten van afzonderlijke projecten die met elkaar samenhangen;**
- **Het programma zoekt actief naar aansluiting bij de strategische agenda's van de diplomatieke posten (ambassades en consulaten).**

Opzet Programma Internationalisering 2017-2020 Doelstelling I

Het programma omvat een subsidieregeling en een flankerend programma met initiërende en ondersteunende activiteiten. Naast dit programma heeft het fonds ook nog andere internationale activiteiten. Internationalisering is namelijk een doelstelling binnen alle subsidieregelingen van het fonds, zo ook in de drie disciplines (architectuur, vormgeving en digitale cultuur). Als ontwerpers, makers en instellingen individueel opereren en gericht zijn op de eigen profilering en/of de uitwisseling van vakmatige kennis en expertise, kunnen ze een aanvraag indienen binnen de basisregelingen voor deze disciplines. Die aanvragen staan los van het Programma Internationalisering Ontwerpsector.

Alleen projecten die gebaseerd zijn op samenwerking, het imago van de creatieve industrie versterken en de deuren openen voor vakgenoten, komen in aanmerking voor subsidiëring binnen het Programma Internationalisering Ontwerpsector. Hieronder is het programma voor de komende jaren samengevat:

Vier subsidierondes per jaar voor een totaalbudget van € 820.000 per jaar

De subsidieregeling heeft ieder kwartaal een subsidieronde. De opzet van de regeling is vraaggericht: ontwerpers, makers, instellingen, buitenlandse organisatie kunnen hun voorstellen voor voorgenomen activiteiten indienen. Een multidisciplinair team begeleidt en adviseert aanvragers. Een commissie van adviseurs beoordeelt de aanvragen.

HGIS middelen: € 200.000 per jaar

Binnen de beschikbare middelen is € 200.000 per jaar afkomstig uit de HGIS-middelen. Het Stimuleringsfonds stelt voor om dit budget toe te voegen aan het budget voor de subsidieregeling en jaarlijks te expliciteren hoe het budget ook ten goede is gekomen aan de HGIS-doelstellingen.

In 2015-2016 zijn bijvoorbeeld HGIS-middelen besteed aan subsidiëring van projecten

in het kader van de Frankfurter Buchmesse (in samenwerking met het Letterenfonds) en aan deelname aan de Gwangju Biennale in Zuid-Korea (samen met het Mondriaan Fonds). Bovenstaand budget van € 820.000 is inclusief HGIS middelen.

Voucherregeling - € 125.000 per jaar (gefinancierd uit nationaal cultuurbeleid, waar internationalisering een doelstelling is)

Om makers en vormgevers in de gelegenheid te stellen deel te nemen aan internationale (beurs)presentaties die op korte termijn plaatsvinden, wordt de voucherprocedure vanaf 2017 gecontinueerd. De procedure staat open voor de diverse subdisciplines die het fonds bedient. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de vraag uit het veld voor presentaties op bijvoorbeeld de Design en Fashion Weeks, Chaumont, Angoulême, Hyères en Design Miami/Basel.

Eventueel kan de voucherregeling aangevuld worden met BuZa-BEB-middelen en ingezet worden voor meer economische manifestaties zoals de Gamescom, Salone del Mobile en GDC. Dit hangt af van de beschikbaarheid van deze middelen

Flankerend programma - € 60.000 per jaar

Het flankerend programma is minder omvangrijk dan in de voorgaande beleidsperiode. Het fonds zet met name in op het delen van opgedane kennis en ervaring, om zo het Programma Internationalisering te verdiepen. Hiervoor zet het fonds evaluaties, expertsessies en themabijeenkomsten in. Het fonds krijgt op deze wijze directe feedback uit het veld, het kan verschillende aanvragers per thema verbinden en het veld informeren over urgente onderwerpen.

Bijzondere aandacht voor het versterken van gezamenlijke trajecten

Om de in de vorige beleidsperiode opgebouwde contacten en netwerken rond buitenlandse manifestaties te blijven benutten, zet het fonds binnen de groep van focuslanden in op samenwerking met de Nederlandse ambassades. Het SXSW-traject van de afgelopen drie jaar is hierbij voorbeeldstellend. Het fonds ondersteunde de deelname van ontwerpers en makers aan het festival en verzorgde een deel van de gemeenschappelijke communicatie. De Nederlandse vertegenwoordiging in Amerika zette ook in op gemeenschappelijke communicatie en organiseerde netwerkmogelijkheden ten behoeve van het opbouwen van langdurige relaties. Het fonds reserveert hiervoor € 10.000 per manifestatie en zal per jaar in het activiteitenplan opnemen welke manifestaties in aanmerking komen. Uiteraard wordt dit afgestemd met de betrokken ambassades. De strategische, meerjarige plannen dragen bij aan een betere afstemming met de posten en andere fondsen, en leveren – net als de coördinerende taken van Dutch Culture en Het Nieuwe Instituut – een sterke bijdrage aan een samenhangend cultuurbeleid.

Verder heeft het Stimuleringsfonds bijzondere aandacht voor het gezamenlijk optrekken bij sectoroverschrijdende, grootschalige internationale manifestaties. Bij de Frankfurter Buchmesse 2016 – waar Nederland en Vlaanderen de gastheren zijn – neemt het fonds actief deel aan de cultuurbrede programmering. Zo zijn met steun van het fonds enkele innovatieve producties op het gebied van storytelling, games en virtual reality ontwikkeld die in aanloop en tijdens deze beurs getoond worden.

In 2018 doet zich een soortgelijke kans voor in Frankrijk, in het kader van Salon du Livre waar het fonds in samenwerking met de ambassade en met het Letterenfonds een vergelijkbare rol kan spelen. Hierover zijn de eerste contacten al gelegd met zowel de ambassade als met het Letterenfonds. Het fonds hanteert hierin het principe van korte lijnen en open communicatie met partnerinstellingen, waarbij het uitgangspunt is dat ieder hetzelfde publieke belang dient vanuit zijn eigen onderscheidende en benoemde rol binnen het ICB.

Onderstaande tabel toont de begroting op basis van de € 1.000.000 per jaar aan OCW ICB middelen voor bovenstaande activiteiten.

	2017	2018	2019	2020
Subsidies	€ 820.000	€ 820.000	€ 820.000	€ 820.000
Flankerend	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
Apparaatskosten	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000
TOTAAL	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000

Een veilige, rechtvaardige en toekomstbestendige wereld

Doelstelling 2: meer ruimte voor een bijdrage van cultuur aan een veilige, rechtvaardige en toekomstbestendige wereld.

Beleidskader 2017-2020

Het ministerie van BuZa richt zich voor doelstelling 2 primair op landen in de ring rond de Europese Unie waarvan zij verwacht dat er met het beleid een verschil kan worden gemaakt. In het bijzonder richt het beleidskader zich op de landen Rusland, Turkije, Egypte en Marokko. Het ministerie benoemt een aantal terugkerende componenten waar deze focuslanden doorgaans mee te kampen hebben:

- **veiligheid en stabiliteit staan onder druk;**
- **de ruimte voor cultuur neemt af;**
- **kunstenaren raken meer geïsoleerd;**
- **cultuurparticipatie neemt af;**
- **de sociale cohesie wordt uitgehouden;**
- **een open dialoog over culturele verschillen wordt bemoeilijkt.**

Het ministerie van BuZa verwacht dat cultuur en creativiteit een bijdrage kunnen leveren aan het oplossen van deze problemen. De creatieve industrie kan alternatieve oplossingen bieden voor sociale en maatschappelijke vraagstukken en daardoor een positief effect hebben op sociale cohesie. Voorwaarde is wel dat er sprake is van een lokale vraag, lokaal draagvlak en lokaal initiatief. Daarbij dient het initiatief en de vraag vanuit het Nederlandse veld aan te sluiten met de vraag aldaar.

Het beleid is gericht op het ondersteunen van activiteiten die leiden tot:

1. **een krachtigere lokale cultuursector die kan bijdragen aan maatschappelijke innovatie;**
2. **meer cultuurparticipatie door een divers publiek (vooral jeugd);**
3. **een veiligere en duurzame leefomgeving in steden;**
4. **duurzaam behoud van lokaal cultureel erfgoed.**

Daarbij vindt het ministerie van BuZa belangrijk dat er wordt ingezet op het expliciteren van wat de meerwaarde van cultuur is.

Taakopvatting Stimuleringsfonds

Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie voelt zich nauw verwant met de doelstelling en heeft deskundigheid en ervaring op het gebied van de thema's en programmatisch werken.

Met name de doelen die zijn gericht op een veilige en duurzame leefomgeving in steden en duurzaam behoud van lokaal cultureel erfgoed, sluiten aan bij het werkterrein van de disciplines die het fonds bedient. Cultuurparticipatie en het bijdragen aan maatschappelijke innovatie zijn veelal een intrinsiek onderdeel van de projecten die het fonds in dit kader ondersteunt.

Het fonds stelt vast dat de problematiek die in het beleidskader wordt genoemd vaak niet alleen nationaal maar eveneens regionaal is. Daarom is het van belang dat er binnen de context van de vier landen ook wordt gekeken naar de buurlanden.

Opzet Programma Internationalisering 2017-2020 Doelstelling: 2

Programma 2017

Het eerste jaar staat in het teken van het ophalen van de vraag door middel van flankerende activiteiten. De vier focuslanden zijn divers met betrekking tot het culturele landschap en de bekendheid ervan bij Nederlandse ontwerpers en makers. Tevens verschillen ze van elkaar wat betreft politieke stabiliteit, de ontwikkeling van het maatschappelijk middenveld, het naleven van mensenrechten en veiligheid.

De bovengenoemde thema's en het werken in complexe gebieden is een terugkerend onderdeel van het internationale werkterrein van Nederlandse ontwerpers. In de afgelopen beleidsperiode heeft het fonds verschillende projecten ondersteund die raakvlakken vertonen bij de verschillende doelen. De Urban Labs zijn een voorbeeld van een geslaagde werkmethode waarin Nederlandse ontwerpers werken aan urgente stedelijke opgaven in een complexe context met lokale stakeholders. Het project Mortal Cities & Forgotten Monuments trekt vanuit een persoonlijk verhaal lessen uit de manier waarop monumenten en plekken van betekenis zijn ontworpen, en hoe inwoners met diverse achtergronden zich verhouden tot dit nationale erfgoed. De interactieve online documentaire Refugee Republic onderzoekt het dagelijks leven in het vluchtelingenkamp Domiz in Noord-Irak vanuit verschillende perspectieven.

Het fonds ontwikkelt in 2017 een programma voor doelstelling 2 en richt zich op Nederlandse ontwerpers die een bijdrage kunnen leveren aan de gestelde problematiek. Daarin werkt het fonds samen met de posten en mogelijke lokale partners aan de vragen binnen de politiek-maatschappelijke situatie ter plekke.

Vier basisprincipes zijn geformuleerd waarop aanvragen worden getoetst:

- Het project is lokaal verweven en gebaseerd op een duidelijke lokale vraag. Toetsing vindt plaats op basis van:**
 - **betrokkenheid lokale co-aanvrager en/of partners;**
 - **de relevantie van het geadresseerde vraagstuk voor de lokale sociale situatie;**
 - **lokale financiële en/of organisatorische bijdrage aan het project.**
- Het project heeft een inclusieve benadering met betrekking tot personeel, publieksbereik, programmering en de betrokken partners.**
- Aanvragen gaan uit van een langetermijnvisie.**
- Reciprociteit: het project ter plekke is gebaseerd op een gezamenlijke inspanning van Nederlandse en lokale partners en is relevant voor de beroepspraktijk in Nederland en in het focusland.**

Programma 2017

Op basis van de bovenstaande vier principes is het fonds tot het volgende programma gekomen:

1. Expertmeetings

Het organiseren van bijeenkomsten waarin aanvragers worden uitgenodigd die in de afgelopen beleidsperiode projecten hebben uitgevoerd in een van de focuslanden. Ook worden andere experts uit wetenschap, praktijk en beroepsveld uitgenodigd. Daarnaast worden experts uitgenodigd die niet per se in deze landen werken, maar wel in het buitenland werken aan projecten met de thema's veiligheid, rechtvaardigheid en toekomstbestendigheid. Hierbij betreft het fonds HIVOS, het Prins Claus Fonds en Het Nieuwe Instituut.

2. Open Oproep Verkenningen

Aanvragers worden opgeroepen voorstellen in te dienen voor projecten in de desbetreffende focuslanden, waarmee zij de lokale vraag en lokale partners identificeren. De voorstellen moeten minstens voldoen aan de vier basisprincipes. Het fonds houdt de verhouding van opgaven en inbreng van disciplines in het oog. Indien nodig verricht het fonds aanvullende activiteiten om een goede verhouding hierin te bereiken.

3. Gesprekken

Het fonds krijgt zo, samen met de ambassades uit de focuslanden een beeld van de lokale context, mogelijkheden en uitdagingen. Dit maakt tevens inzichtelijk hoe de ambassade initiatieven kan ondersteunen en versterken.

In de eerste periode wordt er dus verkend, opgebouwd en de basis gelegd voor meerjarige samenwerkingstrajecten waarbij de lokale partners van groot belang zijn voor de duurzaamheid en slagingskansen van de projecten. Het fonds brengt hiermee in kaart:

- **de thema's/buitenlandse vragen die spelen in de focuslanden waar Nederlandse makers/ontwerpers aan kunnen bijdragen;**
- **samenwerkingspartners in de focuslanden;**
- **de mate van cofinanciering uit het focusland;**
- **de thema's waar Nederlanders een bijdrage aan willen/kunnen leveren;**

Eind 2017 zal het fonds starten met een programma op basis van de verkenningsfase. Dit resulteert in een jaarplan voor 2018 dat in overleg met het ministerie van Buitenlandse Zaken wordt vastgesteld.

Programma 2017/2018

Na de inventarisatiefase staat de periode 2018-2020 in het teken van uitvoering. Afhankelijk van de resultaten uit de inventarisatie uit 2017 kiest het Stimuleringsfonds voor een aantal ondersteuningsmogelijkheden:

Ondersteuning door middel van een tenderprocedure

Indien uit de inventarisatie blijkt dat de potentie in het ontwerpveld voldoende aansluit op de doelstellingen van het programma, gebruikt het Stimuleringsfonds een tenderprocedure om projecten te ondersteunen. Dit betekent dat een aantal voorstellen boven de andere inzendingen wordt verkozen, binnen het beschikbaar gestelde budget. Hiervoor worden passende criteria opgesteld waaraan voorstellen worden getoetst, zodat zij leiden tot de doelstelling van het programma. Dit kan in de vorm van een opdrachtverstrekking of als subsidieverlening.

Programmatisch werken

Als uit de inventarisatie blijkt dat er kansen in het ontwerpveld zijn die nog onvoldoende worden benut maar aansluiten op de doelstellingen van het programma, kan het fonds projecten initiëren, organisaties en partijen met elkaar verbinden, coalities smeden en specifieke opdrachten verstrekken. Deze vorm maakt het mogelijk om direct regie te voeren over de uitvoering van het programma en de verspreiding van resultaten.

Gezien het beperkt aantal focuslanden, de relatief korte looptijd en het beschikbare budget kiest het Stimuleringsfonds voor een programma met een scherpe focus. Het heeft de voorkeur om eerder omvangrijke projecten of programma's te ondersteunen, dan een veelheid aan kleine initiatieven. De inventarisatiefase zorgt voor input en de juiste netwerken/coalities om zorgvuldig keuzes te maken in de ondersteuning van deze projecten of programma's.

Kennisdisseminatie en effectmeting

Parallel aan opdrachtverstrekkingen of subsidieverleningen organiseert het Stimuleringsfonds – bij voorkeur samen met partners – activiteiten gericht op kennisdisseminatie. Het fonds monitort de projecten en evalueert op basis van de voortgang en verantwoording. Dit verschaft tevens informatie over de uitvoering van de projecten. Het Stimuleringsfonds organiseert activiteiten om deze kennis en ervaring te delen, bijvoorbeeld in de vorm van expertmeetings of juist publieke bijeenkomsten.

Op deze manier bouwt het fonds ook aan informatie voor het evalueren van de effecten, de evaluatie per land, onderwerp, werkterrein, etc.

In ieder geval organiseert het fonds in 2020 een publieke bijeenkomst voor direct relevante partijen, waaronder deelnemers aan het programma en het ministerie van Buitenlandse Zaken en OCW, Raad voor Cultuur, Het Nieuwe Instituut, Prins Claus Fonds, HIVOS en Dutch Culture om kennis te delen en te reflecteren op de tot dan toe behaalde resultaten.

Communicatie

Van ondersteunde projecten wordt verwacht dat in de communicatie ten minste bij afronding en daarna het fonds wordt vermeld. De tussentijdse communicatie en vermelding van ondersteuning van het fonds wordt per land en project bepaald. De communicatie over het programma zelf wordt afgestemd met het ministerie, de posten en partners.

Budget

Het ministerie van BuZa stelt € 700.000 per jaar beschikbaar.

Per jaar zal het fonds monitoren het budget over de focuslanden en doelstellingen verdeeld is. Grosso modo zal de besteding van de € 2.800.000 over de vier beleidsjaren er als volgt uitzien.

	2017	2018	2019	2020
Activiteiten en projecten		€ 700.000	€ 700.000	€ 720.000
Onderzoek en flankerend	€ 234.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 50.000
APK	€ 84.000	€ 84.000	€ 84.000	€ 84.000
TOTAAL	€ 318.000	€ 814.000	€ 814.000	€ 854.000

Monitoring en evaluatie

Het Stimuleringsfonds zal conform het beleidskader internationaal cultuurbeleid 2017- 2020 het internationaliseringprogramma Creatieve Industrie monitoren en evalueren. Het fonds overlegt vanuit een onafhankelijke positie met de betrokken partijen binnen het ICB en levert met de subsidieregelingen en het programma een inspanning om de meerjarenstrategie van het ICB te verwezenlijken.

Refugee Republic :: Jumpstart

refugeerepublic.submarinechannel.com

de Volkskrant

ENGLISH | NEDERLANDS

REFUGEE REPUBLIC

SINCE 2012

Jumpstarting a new existence in an emerging city.
Everyday life in a refugee camp.

[▶ QUICK START](#)
[▶ START WITH INTRODUCTION](#)

Digital Storytelling Competitie Winner
 Dutch Design Awards 2015 Winner (2x)
 FESTIVAL TOUS ÉCRANS Winner
 Beste Storytelling Winner
 JAPAN PRIZE 2015 Finalist
 Competition for Digital Storytelling
 Webby Best Use of Video or Moving Image Nominee
 Zilveren camera vernieuwende fotojournalistiek Finalist
 Spin Awards Next TV & Film Nominee
 European CIVIS Online Media Prize Nominee
 DDG Award Digital Storytelling Nominee
 Digital Media Award Nominee

creative industries fund NL
 MEDIAFONDOS
 NL FILM FONDS
 ONE WORLD
 FREE PRESS UNLIMITED
 Gemeente Amsterdam

Camp Facts ...ered in Domiz Camp. The planned capacity for the camp was 38,135 individuals. The camp is closed for receiving new arrivals, with the exception of family reunification. The camp is located 20 kms southeast of Dohuk city, in Iraqi Kurdis

De interactieve online documentaire Refugee Republic van fotograaf Dirk-Jan Visser, tekenaar Jan Rothuizen en journalist Martijn van Tol onderzoekt het dagelijks leven in het vluchtelingenkamp Domiz in Noord-Irak vanuit verschillende perspectieven.

stimuleringsfonds creatieve industrie

**architectuur
vormgeving
digitale cultuur**

**p.o. box 29066
3001 gb rotterdam**

**groothandelsgebouw
ingang c, 5e etage
weena 723, rotterdam**

**+31 (0)10 436 16 00
info@stimuleringsfonds.nl
www.stimuleringsfonds.nl**